

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetések olcsó díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

—: **Megjelenik minden szombaton.** —:

Felelős szerkesztő:

Dr. PÁL GÁBOR

A lapba szánt közlemények

előfizetési díjak, hirdetések és cserепéldányok a lap címére (Csikszereda, Rákóczi-utca) küldendők. Hirdetésdíjak előre fizetendők.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyilattér sora 20 fillér.

M. kir. földmivesiskola.

Csikvármegyében tudja minden felnőtt ember, hogy volt valamikor, nem is olyan régen a vármegyének egy gazdasági felső népiskolája, mely szakfériák helyes vezetése mellett, a jóra való székely gyermekből értelmes kisgazdát, igen gyakran jó kezelési tisztviselőt, talpraesett községi előljárót, sőt legtöbbször hivatása magaslatán álló néptanítót segített nevelni és segített azon a majdnem elviselhetetlen túlszűfolságon is, mely ma a csikszeredai főgimnázium alsóbb osztályaiban igen károsan és megdöbbentő arányokban mutatkozik.

Ezzel szemben ma, ugyanazon épületekben, ugyanazon birtokon, mely még ma is Csikvármegye nevelési alapjának képezi tulajdonát, — fennáll egy „magyar királyi földmivesiskola”, melyben székelyfiu alig akad 1—2, de csiki székelyfiu egyetlen egy sincs, vezetői fölünk is, hozzánk is merőben idegenek, se nem egész, se nem felebarátaink, sőt amint egy-két esetből világosan kivethető, velünk szemben határozottan ellenséges indulattal viselkednek.

Távol van fölünk, hogy ezen tapasztalati tényeket az érdekeltek személyi tulajdonságainak tudnók be, mert megvagyunk arról győződve, hogy mindazon helytelen irány, téves intézkedés, megbocsájtathatlanul könnyelmű gazdálkodás és maga az ellenséges indulat is magából az intézmény rosszágából, célszerűtlenségéből és abból származik, hogy ezt és hasonló állami intézményeket sohasem a közszükséglet létesít, hanem egy-egy theoretikus gondolkodású feltűnni vágyó, törtető miniszteri tisztviselő becsúgya, egy pár elhelyezésre váró letört nagyság

egyéni érdeke és azon köztudatba átsülyedt gondolat, hogy az állam pénzéből ide is, amoda is jusson valami.

Maga a földmivészügyi miniszterium is rájött már arra, hogy az ország különböző pontjain létesített eme földmivesiskolák jelenlegi szervezetükben fenn nem tarthatók, mert a legtöbbször sem közelítik meg, a kitűzött célt, okoskerü kisgazdák, gazdasági munkafelügyelők nevelését, hanem e helyett urhatnám proletárokat, félben maradt existenciákat s jó szerencse, ha nem bőrtönvirágokat nevelnek, kinek az elhanyagolt két év után az erős földmivész munka nyakára nem fér.

Éppen ezért 6 hónapos tanfolyamokra való átszervezését tervezik mindazon földmivesiskoláknak, melyek kitűzött céljaikat még kevésbé közelítették meg, mint a többiek. Talán fölösleges is említeni, hogy ezek közé tartozik a csikszeredai földmivesiskola is; de föltételezve azt, hogy ennek átszervezése tervebe véve nem volna, akkor nekünk csikiaknak, különösen a vármegyének minden erejével arra kell törekednie, hogy ha több egy sem is, de ez a miénk okvetlenül átszervezzék, mert jelenleg a jelenlegi beosztás és szervezet mellett kizárnak kell tekintenünk, hogy ezrei a mi székely népünk megbarátkoznék s legjobb karban levő 18—21 éves, munkaerős fiait 2 évig azért nélkülözze, hogy azok e két évet a Hargita alján épült palotaistállóban fűtőrézszek el s lóháton gyűjtsék össze az állam szénáját.

Igaz, hogy ezen átszervezés most már nehézségekbe ütközik, mert valami kötni való bölcs úgy találta, hogy az államnak a Hargitára ki kell dobni egy milliót, minden lakott helytől távol egy havasi tanyára fel kell építenie egy

oly pazar berendezésű iskolát és gazdasági épületeket, a melyek bármely nagyobb város díszére válnának, jelenlegi helyükön azonban csak arra jók, hogy onnan megszökni igyekezzen minden értelmes, társaslény és hogy a magas iskolalátogatóknak gyönyörű kilátás nyíljon az Olt folyó pazar szépségű völgyére; de már arra, hogy ottan a földmives iskolai célok megközelítenek, már csak azért sem alkalmas, mert nem várható eredményes munka sem a tanítótól, sem a tanítványtól, akkor, midőn az egyik a neki idegen, rideg helyről más, kényelmesebb, kulturáltabb vidékre, a másik pedig a két hosszú esztendő könnyebb elszervezésére irányítja minden vágyát, gondolkodását és akaratát. Elkedvetlenedve, ambíció nélkül végzett robot munkának eredményes semmiesetle sem várható.

Fényes bizonyítéka az itt leirt állapotnak az a közönségesen ismert tény, miszerint dacára annak, hogy az új iskolai épület és annak berendezése teljesen készen áll már régen és készen állott egészben az 1913. év őszén is, — a jelenlegi igazgatóság mindent elkövetett azért, hogy az iskola kiltöltötését bár még egy tétre elhalasztassa.

Bármily nehézségek is legyenek útjában az átszervezésnek, — le kell győznünk azokat és a jelenlegi földmivesiskolának mostani alakjában meg kell szünnie. Helyébe kell lépnie egy oly intézménynek, mely az elébe tűzött célra eredményesen törekedik. Ezt az átszervezést kétféleképpen gondoljuk megvalósítandónak. Vagy akkép, hogy az állam a 6 hónapos kurzusokat állítja be, vagy pedig akként, hogy az egész irányt megváltoztatja és polgári fiúiskolát esetleg ipari szakiskolát állít fel.

Mondanunk sem kell, hogy ezek bármelyi-

A „CSIKI HIRLAP” TÁRGÁJA.

Az ágyuműhelynél.

Irtá: Szabó Jenő kézdívasárhelyi rei. pap.

Ott túl az utca másik oldalán,
Egy szürké kis ház megkopott falán
Aranybetűk sötét márványba vágva
Szent fényt ragyognak egy letűnt világra.
Amint e fény a műltra rávilágít,
Idézgeti regés idők csodáit;
Az emlékezet koszorun tapos,
Mehalt dicsőség sirja felszakad
S egy szárnyaló szó, mély, titokzatos,
Élethe hívja a halottakat.

• • •

A ház előtt vásáros utca népe
Tolong, siet egymás nyomába lépve;
A büszke múlt hiába int neki,
Őt csak az örök jelen kergeti.
Fut a kenyérért. Vágya, célja: érdeke!
Nehéz az élet! Gondja is tömérdek,
Nem látja attól az aranybetűt.
A rög vakságban tartja mindenütt . . .

• • •

Am nesztelen leszáll a csöndes éj
És elpihenni tér a harcoss élet.
A város alszik. Tikkadt csöndje mély,
A szürke házban ott benn új nesz éled.

Valaki szítja a kohó tüzét,
Vad szikrazápor pattog szerteszt,
Nehéz pöröly az ércüllőre vágva
Beledöndül a siket éjszakába.

• • •

És nagy szent láztól üzve, hajtva
Beszél a „mester”: Rajta! rajta!
Zúzd a harangot!
Szítsd a tüzet!
A földanya sir,
A fiára üzent:
Sietős az ágyu nagyon!
Holnapra megölnek!
Ma védjük a földet,
Idegen lova, jaj, ne tiporja agyon!
Halljátok-e, haj,
Hogy harsog a távol?
A halált bömbölve okádja magából
A székelyek ágyuja ott!
A sikon ezernyi halott . . .
Hóhéraink véres halomba löve,
Győztünk, fiuk! . . . A haza él! . . . Előre! . . .
És ujra szítja a kohó tüzét,
És szikra pattog, röppen szerteszt,
És forr az érc sustorgva, mint a lava
S a pöröly messzedöng az éjszakába . . .

• • •

Dicső napokról sirva álmodó
Poéta lelke egyre látja őket;
Regés idők sirjához a bohó

Tört lelke szárnyát viszi — szemfedőnek.
Oh, térjetek pihenni, hősi árnyak!
Holt társaitok nyugovóra várnak!
Itt fenn hiába már a harc, a munka:
A bécsi kéz igát szorít nyakunkra!
A szolgaság jegyét arcunkra véste,
Vérünk megalszik félénk tespedésbe;
Rég megtogadtuk a bus földanyát,
Eldobtuk büszke álmok aranyát;
A régi eszmény többé nem hevit!
Vakon morzsoljuk, porig aljasodva
Egy koldusélet rongy filléreit! . . .
Az ősi átok rászakadt e népre:
Gyűlölködünk egymás húsába tépve!
Latorral költünk frivol komaságot,
Ki egykor az anyának testébe vágott! . . .
Oh, hősi árnyak! Térjetek pihenni!
E sorvadó fajt meg nem tartja semmi:
Erővel üzi végzetét a kába,
Amíg beléhal öngyalázatába! . . .

• • •

Szegény poéta sirva álmodó
Bus lelke népe sorsát így siratja . . .
És hirtelen elnémul a kohó,
Ércolvastó tüzét aludni hagyja.
És házat, udvart szürke pára főd bé,
A nehéz pöröly nem dön megse többé;
És ellebeg a hős munkások árnya;
Pihenni tér egy szebb világra várva:
Felébred egyszer még az ő dicsőség,
Felráogatja százezernyi hősét,
Völgyön, hegyen vérrózsát hinteget
S szilánkra tépi a bilincseket! . . .

ségben leendő megtartására határidőül 1914. évi február hó 13. napján délután 3 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt lovak, szekerek hordók a egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becserőn alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetemnynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Csikszentmárton, 1914. évi január hó 29-ik napján.

Ambrus Lajos,
ktr. bír. végrehajtó.

188—1914. szám.

Árverési hirdetemny.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényszék 1913. évi P. 9780. sz. végzése folytán Dr. Ady Endre ügyvéd által képviselt Hermann György csikszentimri lakos végrehajtató részére 202 kor. 64 fill. tőkekövetelés a jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesről lefoglalt és 1108 koronára becsült ingóságokra a csikszentmártoni kir. járásbírószék 1913. V. 512. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Csikszentimri községhelyen leendő megtartására határidőül 1914. évi február hó 16 napján délután 3 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt 1 ló, 1 kanca, ökrök és faragott fák s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becserőn alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetemnynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Csikszentmárton, 1914. évi február. hó 1. napján.

Ambrus Lajos,
ktr. bír. végrehajtó.

93—1914. végrh. szám.

Árverési hirdetemny.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírószéknek 1913. évi V. 1910. számú végzése folytán Dr. Daradics Félix ügyvéd által képviselt, csikszeredai lakos végrehajtató részére 335 kor. követelés a jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesről lefoglalt és 650 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbírószék fenti számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő lakásán Csikszentdomokoson leendő megtartása határidőül 1914. évi február hó 21-ik napján délután 2 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: tehének, borjúk, ökrök, ló, szekerek stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becserőn alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi

jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1914. évi január hó 29-ik napján.

Keresztes Gyula,
ktr. bír. végrehajtó.

Szám. 111—1914. végrh.

Árverési hirdetemny.

Alulirt kiküldött bíróság végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírószéknek 1913. évi V. 876. számú végzése folytán Dr. Németh Aladár ügyvéd által képviselt Könyves Kálmán végrehajtató részére 114 korona követelés a jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesről lefoglalt és 730 koronára becsült ingóságokra a kir. járásbírószék 1913. évi V. 876. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő lakásán Csikdelnén leendő megtartása határidőül 1914. évi február hó 16. napján délelőtt 10 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: zongora, wertheim szekrény stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becserőn alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1914. évi január hó 24. napján.

Molnár Sándor,
ktr. bír. végrehajtó.

Mindenki muzsikálhat

WÄGNER „Hangszer-Király”

különleges elődrangú hangszereivel Budapest József-körút 15. sz. TELEFON: József 71.

Varázsbegedű, felzerezéssel 6 korona. Csodareztrombita, erős rézből 6 korona. Varázsfuvola, ajándékkal 4 kor. Harmonika, tánc részére 10 korona. Óriási beszélőgép, kottákkal 40 korona. Javítási szakműhelyek! A milánói, párisi és londoni kiállításon aranyérem s érdemkeresztelt kitüntotve. Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk a „Wagner” névre és a 15-ös házszámra. 839—III.

JOHANN MARIA FARINA GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ

csakis ez a valódi

Kölniviz, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant.

Kapható gyógyszerárakban és illatszertárakban stb.

Ne tessék elfogadni Kölniviz-szappant, vizet és poudert, ha nincs rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ. — Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég képviselő

Holcer Emil Zoltán, Budapest, VIII. kerület Szigetvári utca 16. szám.

Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség.

Máma legjobb és legolcsóbb sörök csak a Sörgyárban

kaphatók. — Gyártelep és iroda:

Gál Ferenc

— gőzsörgyára Csikszeredán. Telefonszám 36. —

Még a mult iskolai év elején jelent meg Csik-megyéi tésképvel, leírásával ellátott tökéletes s kifogástalan

Csikvármegyei IRKA

Ára: 2 fillér drb. nagy vételnél olcsóbb. Kapható a kiadóutajdonosnál Cs-szeredán.

Szvboda Miklós könyvkereskedésben.

A ki magot vet fákat ültet virágot tenyész és kertjében gyönyörködni akar, az forduljon **Mühle Árpád** kertészeti nagytelepehez **:-: Temesvár. :-:** Diszfoárjegyzék ingyen és bérmentve.

Filó Károly temetkezési intézete Csikszereda

KÉSZIT:

Elsőrendű butorokat, u.m. szalon, ebédlő háló- és fogadószoba berendezéseket tervrajzszerint szolid árak mellett. — Mintákkal, rajzokkal, költségvetésekkel díjtalanul áll a közönség rendelkezésére. Készítményeiért szavatosságot vállal.

JÓHIRNEVŰ

Nagy Temetkezési Intézetében óriási választékban van a temetkezéshez tartozó mindennemű felszerelés.

10 koronán felüli vásárlásnál szép gyáskocsit díjtalanul bocsássa rendelkezésére a vásárlóknak.

HAJLITOTT BUTOROKBAN

Többféle kivitelben, elsőrendű minőségű készítményűeket tart raktáron. Kapható nagy választékban szék, asztal stb. Az árak gyári árban vannak számítva. Minden egyes darabért szavatol és felelősséget vállal. Nemtetszőket kicserél

Szemere László madártani állomása CSIKSZÖGÜD.

Elrálja majarak kitömését a legolcsóbb árak mellett.

Megjelent: A madár-tömeszet

KÉZIKÖNYVE

131 oldalon 18 ábrával. Ár: 2-40 K.

Mesterséges fészekodvakra megrendelést elfogad.

A hasznos madarak megléptése révén parkokban, kertekben a rovarkárok megölésére célszerű kihelyezni.

Butor

olcsó bevásárlási forrása Csikszeredán Hákóci-utca (Hajnódi József vendéglős) helyiségében, hol csakis

Elsőrendű készítményű

butorok kaphatók, szolid kiszolgálás mellett. Ép oly kedvező árban és feltételek mellett mint a fővárosban. Raktáron tart teljes szoba berendezéseket és kellékeket.

Teljes tisztelettel: **Imre Árpád.**

Tyukszem,

használatá után. Üvege 1 korona, postadíjjal 1, 40 K. Három üveg bérmentve 3 K.

Excelsior

híntőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljzadást. 1 doboz 1 K, postadíjjal 1.40 K 3 doboz bérmentve 3 korona.

Takarmánymész

hizlalásra legalkalmasabb (40% phoskorsavat tartalmaz), mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi borjúk, jubok, marhák, ökrök és lovaknál 4 1/2 kiló ára. mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétel bérmentve. Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi: Dr. Fiesch E. „Korona”-gyógyszertára Győr 99.